

STICHTING DOGON ONDERWIJS
nieuwsbrief #02 juni 2015

Reisverslag april 2015

Begin mei maakte Jurriaan van Stigt (voorzitter SDO) een korte reis in gezelschap van Hans Rijnja, zijn eerste echte reis naar Mali en het Dogongebied. Steeds als we iemand meenemen naar dit land, wordt die getroffen door de twee kanten van deze wereld. Enerzijds is er de schoonheid van het land, de mensen, de indrukwekkende cultuur en architectuur, anderzijds zijn er de extreme omstandigheden. Bijvoorbeeld de moeizame verkrijgbaarheid van water en voedsel, de verwoestijning, de afwezigheid van wegen en stroom. Het is moeilijk te begrijpen hoe leven daar mogelijk is, maar tegelijk makkelijk: voor de meesten is er geen andere mogelijkheid. Dit is waar zij geboren zijn en waar de traditie van hun familie zijn basis vindt. Zelfs in dit barre klimaat (tijdens onze reis was het regelmatig 45°C) was een groot aantal mensen aan het werk in de projecten. De uitvoering van het meeste werk ligt in handen van ADL. Het is inspirerend om te zien hoe de samenwerking tot resultaat komt in al deze projecten. Zoals gewoonlijk bezochten we ook nu een groot aantal projecten op locatie en hadden we ontmoetingen met verschillende comités - samenwerking en verantwoordelijkheid staan centraal in deze reis. De foto's laten zien waar we waren en hoe mensen in een groot aantal projecten aan het werk zijn. Ik hoop dat dit korte reisverslag een indruk geeft, al is de werkelijkheid nog veel indrukwekkender; Hans Rijnja kan dit bevestigen.

De schoonheid van het Dogon land

Ontmoeting de dorpscomité in Sangha

INHOUD

Nando: de volgende stap	3
De voltooiing van het waterbekken in Yougho	4
Het behoud project van Toloy	5
De projecten in Sogou Yagem	8
De scholen in Ogodengou and Sono Ma	9
Tanouan Ibi en de beschikbaarheid van water	11
Bouwproces van de Praktijk Lyceum in Sangha	13

Reis in gezelschap van Hans Rijnja

Les over modder voorbereiding

Vrouwen groep van Bongo (DVI)

Nando: de volgende stap

Tijdens een ontmoeting met de burgemeester, het dorps hoofd en Sidi, onze projectleider in Nando, bespraken we de drie sleutelprojecten voor dit jaar.

Het eerste is de weg, waarvan herstel en verharding is begonnen van de delen die nog niet klaar waren; dit was al in 2014 gefinancierd. Het werk gaat door met 30 man, die bezig waren met hakken en egaliseren.

Het tweede project omvat de aanwijzing van drie familiehuizen, een in elk dorp, ten behoeve van een volledige restauratie. Om toekomstig verval tegen te houden, is het van het grootste belang door te krijgen hoe leem met zand te mengen, welke toevoegingen in de leem aan te brengen en hoe lang de leem nodig heeft om te fermenteren. Bij verschillende huizen is als gevolg van zware regen en gebrek aan onderhoud de leemhuid verdwenen, waardoor de stabiliteit van het gehele bouwwerk werd aangetast. Daarom is het beter aan één huis geconcentreerd te werken, in plaats van verspreid over de omgeving, met het oog op kwaliteit, betrokkenheid van de bevolking en organisatie van het werk.

Het derde project houdt verband met water. De put met de oude toevoer, die dateert van 1985, levert zo weinig op, dat de bewoners zich toenemend zorgen maken dat er tegen het einde van mei geen drinkwater meer zal zijn. Onze eerste actie zal zijn om de oude toevoer schoon te maken (spray-cleaning), net zoals we doen bij de Blauwe Pomp.

Reparatie van de weg naar Nando

Volgende restauratie van een huis in Nando

Blauwe Pomp om water probleem op te lossen

De voltooiing van het waterbekken in Yougho

Een grote groep mensen werkte aan de vernieuwing van het waterbekken in Yougho; het eindresultaat begint zichtbaar te worden. De bestaande kleine dam is opgehoogd en een tweede dam is aangelegd. Uit het natuurlijke bekken is de modder weggehaald, zodat deze nu 1.200 m³ kan bevatten - als het tenminste regent. Kenneko Dara was de opzichter van dit werk. Om water naar het lagergelegen dorp te brengen is nu een tocht van 5 tot 10 minuten nodig, aanzienlijk minder dan de 40 minuten naar de vlakke en terug, die nodig was als het eerste bekken leeg is. Op de agenda staat nog de restauratie van een viertal prachtige huizen, waarvan delen zijn ingestort en andere delen beschadigingen en scheuren hebben.

De tweede dam is aangelegd

De modder van de bassin

Het volgende restauratie project met betrekking tot vier huizen

Het behoud project van Toloy

In de grot van Toloy, die ligt in een vijftig meter brede vallei die begint bij Bongo en evenwijdig loopt aan de klif van Bandiagara, zagen we duidelijke en met opzet uitgevoerde beschadigingen, in vergelijking tot wat we in 2013 konden zien. De huidige toestand is, wat we in maart 2015 al zagen, dramatisch: in de grot is meer dan de helft van de lemen gebouwen beschadigd, enkele zijn zozeer vernield dat we alleen nog sporen van hun vroegere bestaan konden zien.

Deze gebouwen, die dateren uit de 5e eeuw v.C. en de 2e eeuw n.C., behoren tot het oudste culturele erfgoed in het gebied van Sangha, en maken deel uit van het UNESCO Wereld Erfgoed. Het is urgent nodig dit erfgoed te herstellen te restaureren; het lijkt erop dat van sommige delen herstel al niet meer mogelijk is. Als er niet gedaan wordt, zal dit erfgoed van de mensheid binnenkort verdwenen zijn.

Een aantal stappen is nodig om de archeologische locatie te behouden. De eerste is om een kleine 'brigade' te vormen, die dit afgelegen gebied in de gaten kan houden en de vernielers kan opsporen. Inzetten van de plaatselijke bevolking bij de bescherming van deze buitengewone plek is een eerste actie om behoud van dit erfgoed veilig te stellen. De tweede stap is om een volledige documentatie op te stellen, waarin informatie en foto's vanaf 1964 tot nu in wordt opgenomen, om een inzicht te krijgen in de beste aanpak is voor deze archeologische plek. In aansluiting daarop moeten we uitzoeken hoe het erfgoed te beschermen en wie daaraan kan bijdragen, in de vorm van een echt team.

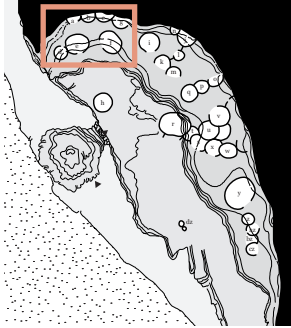
Situatie van de gebouwen in 1964

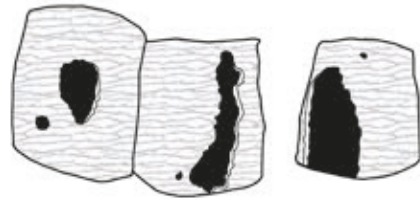
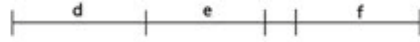
Situatie van de gebouwen in 2015

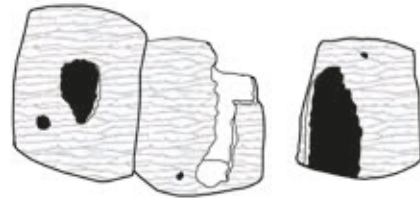
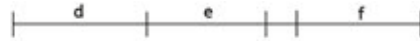
Zicht op de gesloopte gebouwen

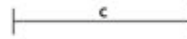
Plattegrond _ Toloy Cave

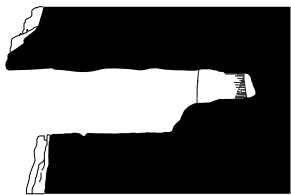
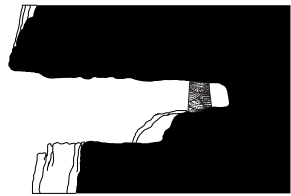
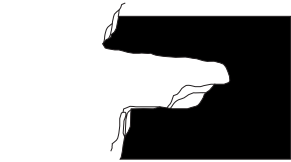
1981 - 2009

2010

2015

Doorsnede _ Toloy cave

Tekeningen en studie van de schade 1964-2015

Zicht op de schade van de gebouwen in de centrale groep

Leem schade, vervuiling

Detail van vinger afdrukken

De projecten in Sogou Yagem

De traditionele put die wij in Sogou Yagem aanleggen, met een diameter van 1,2 meter, is al op een diepte van 54 meter. We hebben eindelijk water, maar de put moet nog drie meter verdiept worden. De put dient voor de tuinen van de vrouwen en voor het derde Epicenter, waaraan we nu werken. Het was een inspirerend moment om te zien hoe de vrouwen de vrachtwagen met 5.000 stenen van elk 9 kilo losten.

Komst van leemstenen in Sogou Yagem

Werken aan de put in Sogou Yagem

De scholen in Ogodengou en Sono Ma

In Ogodengou zijn de school en de huizen voor de onderwijzers in aanbouw. Het meubilair is er al, klaar om naar binnen gedragen te worden. De financiering van dit project komt van de Franse organisatie Via Sahel, waarbij wij zorgen voor de samenwerking met de plaatselijke bevolking, zoals steeds een belangrijk doel in ons werk. De school en de huizen worden in oktober opgeleverd.

Tijdens de Paasvakantie waren in Sono Ma ongeveer twintig vrijwilligers uit het dorp bezig met de laatste werkzaamheden. Zij maakten de buiten banken en vloeren; deze zijn nu klaar.

Staalwerk op de bouwlocatie in Ogodengou

Werken aan de banken en vloer in Sono Ma

De school in Sono Ma

Bouwproces in Ogoudengou

De school en de huizen voor de onderwijzers zijn in aanbouw in Ogoudengou

Tanouan Ibi en de beschikbaarheid van water

Rond de school in Tanouan Ibi staat een hek met daarbinnen kleine 'Waterboxen' met 200 bomen. Het dorp is goed georganiseerd, ze hebben al een watercomité, zelfs al maakt de huidige watersituatie dat niet strikt nodig. Ze hebben de beschikking over twee India Mali waterpompen en er is een put die voldoende water levert. Het dorp geeft echter maandelijks 55.000 CFA uit om de India Mali pompen te repareren, maar soms zijn beide pompen stuk en moeten de dorpingen naar het volgende dorp.

Het is duidelijk dat de mensen voortdurend bezorgd zijn over de mogelijkheid om aan water te komen. De Blauwe Pomp kan een oplossing bieden; het dorp lijkt enthousiast over de mogelijkheid zo spoedig mogelijk twee Blauwe Pompen te kopen en daarmee goedkoper uit te zijn dan voortdurend repareren van de oude pompen. Zij zullen de eerste partners zijn die de Blauwe Pompen kopen en we hebben ze het contract voorgelegd. In september gaat het project van start, nadat het watercomité het contract heeft getekend. In Sogou Yagem gaan we de tweede pomp plaatsen; ook andere dorpen tonen belangstelling om deze Blauwe pomp te kopen.

De Blauwe Pomp is een totaal plan, van opleiden, bedrijfjes, plaatsen in dorpen met een contract en afbetalingsafspraken. De stichting betaalt €1000,- het dorp €2500,- in 5 jaar.

Kleine waterboxen met boompje

India Mali pomp kan niet genoeg water te produceren

Bijeenkomst voor de Blauwe Pomp in Sogou Yagem

De tweede India Mali pomp

Problemen in verband met met beschikbaarheid van water

Bouwproces van de Praktijk Lyceum in Sangha

Het Lyceum in Sanga is werkelijk een enorm project. Ter plaatse zag ik 1.200 m³ grond liggen voor de tuin. Op de bouwplaats produceert het HCEB team wekelijks 7.500 bakstenen, bij elkaar nu al 50.000 stenen.

In de eerste lokalen zijn de daken vrijwel gereed. Het was een van onze reisdoelen om de plaatselijke metselaars bij te staan bij de detailleringen van het dak en het begin van het gewelf. Binnen de klaslokalen is de stroomvoorziening zichtbaar en op het terrein is de tuin uitgezet. De funderingen voor de kantoren en de woningen voor de leraren zijn ook klaar.

Ook de verdere voorbereiding staat op de rails. De smid is begonnen met het meubilair, de ramen en de poorten. De vijfduizend struiken en bomen zijn gekweekt en kunnen eind juni, begin juli worden geplant. Er is nog veel te doen, maar het is me duidelijk dat de eerste 150 leerlingen in oktober kunnen beginnen met de eerste vier leerprogramma's: metselen, landbouw, loodgieten (watertechniek) en zonne-energie. Het onderwijs programma en de andere gebouwen zullen de komende jaren voltooid worden.

Transport van de grond voor de tuin

Detail van de dak rand

Dakconstructie

Productie van leemstenen op de bouwlocatie

Zicht op de bouwplaats

Herengracht 408
1017 BX Amsterdam
www.dogononderwijs.nl

e. info@dogononderwijs.nl
t. +31(0)20-62 29 314
IBAN NL27INGB0004538261